

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Здавалося, минула ціла вічність, коли в кінці тунелю нарешті заясніло світло.

Я спробував ворухнути пальцями ніг — мені це вдалось. Я лежав у шпитальному ліжку, мої ноги були хоч і в гіпсі, але все-таки при мені.

Сильно замружив очі, тоді розплющив їх, і так тричі.

Кімната заспокоїлася й більше не ходила ходором переді мною.

Куди ж, чорт забирай, мене занесло?

Туман помалу щезав, і те, що люди називають пам'яттю, почало повертатися до мене. У спогадах спливали ночі, медсестри, шприци. Щоразу, тільки-но в голові у мене світлішало, в мою палату хтось заходив і колов мені якусь гидоту. Отак усе й робилося. Саме так. І то тепер, коли я почувався не таким уже й хворим! Вони мусять це припинити.

А от чи припинять?

Нав'язливо пульсувала думка: *мабуть, ні*.

Звідкись узялася цілковита невіра у чистоту людських поривань і важким тягарем опустилася мені на груди. Несподівано зрозумів: мене накачують снодійним! Судячи з того, як я почувавсь, якихось серйозних причин для цього не було, але ж вони не спиняться і колотимуть далі, бо хтось їм за це заплатив. Тому лежи спокійно

й удавай, що спиш, підказав мені голос, який на-
лежав гіршій, проте мудрішій частці мого «я».

Так я і зробив.

Хвилин за десять двері відчинилися, в палату
зазирнула медсестра. Звичайно, я заплющив очі,
ніби ще не прокинувся. Вона пішла.

До цього часу я відновив у пам'яті частину
тих подій.

Невиразно пригадав, що пережив якусь аварію
чи щось подібне. Те, що сталося після аварії, досі
було оповите туманом; про те, що відбувалося
до неї, не мав і найменшого уявлення. Пригадав,
що я потрапив до шпиталю, а вже після нього —
сюди. Але чому? Цього я не знав.

Хай там як, але ноги мої почувалися непогано.
Цілком непогано, щоб тримати мене, хоч я й не
знав, скільки часу минуло, відколи поламав їх;
а в тому, що вони поламані, я був певен.

Тоді я сів. Це вартувало чималих зусиль, адже
м'язи мої були виснажені до краю. За вікном
панувала темрява, тільки в небі моргала жменька
голих зірок. Я підморгнув їм у відповідь і опустив
ноги з ліжка.

Голова пішла обертом, але невдовзі це минуло,
і я підвівся, тримаючись за поруччя в узголів'ї, та
зробив перший крок.

Усе гаразд. Ноги тримають.

Так, теоретично я був у достатній формі, аби
вшитися звідси.

Повернувшись у ліжку, розтягнувся на ньому
і замислився. Мене то трусило, то кидало в піт.
Приємні видива, і все таке інше...

Підгнило щось у Данським королівстві...

Так, пригадалося, це була автомобільна аварія.
Я сказав би навіть, м'ясорубка...

А потім відчинилися двері, випустивши у палату трохи світла, і крізь прикриті віями очні шпарини я побачив медсестру зі шприцом у руці.

Вона рушила до мого ліжка: широкі стегна, темне волосся, великі руки...

Коли медсестра підійшла, я підвівсь і сів.

— Доброго вечора! — сказав я.

— Е-е... доброго! — відповіла вона.

— Коли мене виписують? — поцікавивсь я.

— Треба запитати лікаря.

— То запитайте, — попросив я її.

— Засукайте, будь ласка, рукав.

— Дякую, але я не хочу.

— Мушу дати вам укол.

— Нічого ви не мусите. Він мені не потрібен.

— Мені здається, це вирішує лікар, а не ви.

— Приведіть його сюди, і нехай він це особисто мені скаже. А до його приходу я не дозволю вам колоти мене.

— Але ж у мене наказ...

— Ейхман¹ теж виконував чужі накази, й пригадайте, що з ним сталось, — і я повільно похитав головою.

¹ Адольф Ейхман (1906–1962) — німецький офіцер, гестапівець, відповідальний за масове знищення євреїв. На суді виправдовував свої дії тим, що виконував накази вищих чинів. Суд відхилив його виправдання, й Ейхмана засудили до смертної кари.

— Чудово! — сказала вона. — Отже, я буду змушена доповісти про це...

— Зробіть таку ласку, — погодився я з нею, — і не забудьте сказати йому, що вранці я виписуюся. Це моє рішення.

— Але ж це неможливо! Ви не зможете навіть ходити... а крім того, у вас ушкодження внутрішніх органів...

— А це ми ще побачимо, — мовив я. — На добраніч.

Вона вийшла, не сказавши ні слова у відповідь.

Тоді я знову ліг і продовжив міркувати. Дуже скидалося на те, що мене помістили до приватного закладу, а це означає, що хтось оплачує моє перебування тут. Але хто? Хтось із родичів? Ні. Друзі? Теж ні. Хто ж залишається? Вороги?

Я ще трохи подумав.

Безрезультатно.

Я не знав таких благодійників.

Раптом пригадалось, що я їхав гірською дорогою й опинився в озері разом з машиною. І це було все, що я пам'ятав.

Я був...

Напруживсь — і знову відчув, що пітнію.

Зрозумів, що не знаю, *хто* я такий!

Щоби не нудитися без діла, я сів і взявся розмотувати свої пов'язки. Під ними, схоже, все було гаразд, тому мене не полишала впевненість, що я роблю так, як треба. Я витягнув з узголів'я ліжка металевий прут і почав розламувати гіпс на правій нозі. Раптом виникло відчуття, що мушу

чимскоріше забратися звідси і що на мене ще чекає якась справа.

Перевірив праву ногу. Вона була здорова.

Тоді розтрощив гіпс на лівій нозі, встав з ліжка та підійшов до вмонтованої у стіну шафи.

Одягу там не було.

У коридорі залунали кроки. Я повернувся до ліжка, прикрив уламки гіпсу й розмотані бинти.

Двері в палату знову відчинилися.

Навколо мене спалахнуло світло, і я побачив на порозі здорованя у білому халаті, який тримав руку на вимикачі.

— Сестричка поскаржилася на вас. Як я маю це розуміти? — запитав чолов'яга.

До мене дійшло, що далі вдавати сплячого — безглуздо.

— Не знаю, — відповів йому я. — А в чому річ?

Він на кілька секунд збентеживсь, а потім наспивсь і сердито сказав:

— Пора робити укол.

— А ви — лікар? — поцікавивсь я.

— Ні, але мені наказано зробити вам укол.

— А я від нього відмовляюсь, і це моє законне право. Хіба вам не однаково?

— Ви цього не уникните, — він підвищив голос і, обігнувши ліжко, наблизився до мене зліва. Тільки тепер я побачив у нього в руці шприц.

Дуже підступним ударом я вцілив дюймів на чотири нижче того місця, де мала бути пряжка ремня, і чолов'ягу так пройняло, що він гепнувся на коліна.

— *** *****! — сказав здоровило по деякому часі.

— Ще раз до мене підійдеш, — пригрозив я йому, — всі ребра тобі полічу.

— Нічого, — прохрипів він, — з такими пацієнтами, як ви, ми теж уміємо давати раду.

Мені стало зрозуміло, що пора діяти.

— Де мій одяг? — запитав я.

— *** *****! — повторив здоров'як.

— Тоді, мабуть, скористаюся твоїм. Ану швидко роздягайся!

Коли він утретє вжив свою коронну фразу, я втратив терпець, кинув йому на голову простирадла і садонув через тканину металевим прутом.

Через якихось дві хвилини я вже стояв у всьому білому, як Мобі Дік і ванільне морозиво разом. Одне слово, гидота.

Запхавши чолов'ягу в шафу, виглянув у заґратоване вікно. Там, над шеренгою тополь, висів у небі старий місяць, колишучи на руках місяць-молодик. Блищала срібляста трава. Ніч ще сперечалась із сонцем, але день брав своє. Що ж то за місце? Жодної зачіпки, яка б допомогла відповісти на це запитання. Палата, в котрій мене тримали, була на третьому поверсі, а нижче та зліва, на першому поверсі, світився квадрат, що мав означати вікно, й за тим вікном ще досі хтось не спав.

Вийшовши з палати, я оглянув коридор. Ліворуч він упирався в стінку з теж заґратованим вікном, а обабіч його було четверо дверей — двоє з кожного боку. За ними, напевне, такі самі па-

лати, як моя. Наблизившись до вікна, я виглянув надвір. Той самий двір, такі самі дерева, та сама ніч — нічого нового. Тоді я пішов в інший бік.

Двері, двері, двері — й хоч би з-під одних сяднула смужка світла. Єдине, що порушувало тишу, — це звук моїх кроків у завеликому взутті, що вільно теліпалося на ногах.

Наручний годинник нещасного здоровила показував п'яту годину сорок чотири хвилини. Металевий прут був запханий за пояс та прикритий медичним халатом, і при ходьбі боляче тер мені ногу. На стелі через кожних футів двадцять висіли плафони, з яких лилося світло либонь со-рокаватних ламп.

Повернувши праворуч, я опинився на сходах, що вели вниз. Пішов по них. Сходи мали килимове покриття, і я ступав тихо, наче миша.

Другий поверх був точнісінькою копією третього — двері, двері без кінця й без краю, — і я став спускатися нижче.

Зійшовши на перший поверх, повернув праворуч, намагаючи поглядом двері, з-під яких пробивалося б світло.

Я знайшов їх майже в кінці коридору й, не постукавши, зайшов.

Якийсь тип у розцяцькованому купальному халаті сидів за великим блискучим столом і вивчав величезний гробсбук, що лежав перед ним. То була не палата для хворих. Цей чоловік різко звів на мене очі, які сяднули неприязним блиском, й округлив губи; він явно хотів закричати,

але, побачивши рішучий вираз на моєму обличчі, раптом передумав. Зірвався на ноги.

Зачинивши за собою двері, я підійшов до цього типа і сказав:

— Доброго ранку! Маєте серйозні проблеми...

Мабуть, людей завжди цікавитиме все, що стосується небезпек: зачекавши три секунди, поки я перетну кімнату, він запитав:

— Ви на що натякаєте?

— На те, що вам доведеться відповідати перед судом за ізолювання мене від людей і утримання в цьому стані, а ще — за посадовий злочин, бо за вашим розпорядженням накачували снодійним людину, яка цього зовсім не потребувала. У мене вже, мабуть, абстинентний синдром, тож не ручаюся за себе...

Чоловік розправив плечі.

— Забирайтеся звідси! — гаркнув він.

Побачивши на столі пачку цигарок, я взяв одну і сказав:

— А зараз присядьте й замовкніть. У мене є до вас розмова.

Він присів, але замовкати, схоже, й не думав.

— Ви порушуєте кілька правил, — попередив мене.

— От суд нехай і вирішує, хто з нас у чому винний, — відповів я. — Мені потрібні мої особисті речі та одяг. Я виписуюся.

— Але ж у вашому стані...

— Вас забули запитати! Або речі на бочку, або будете пояснювати це в суді.

Він потягнувся до кнопки на столі, та я відкинув його руку.

— Швидко! — напосідав на нього. — На кнопку треба було натискати відразу, тільки-но я сюди зайшов. А зараз уже пізно.

— Містере Корі, ви були в надзвичайно важкому...

Корі?

— Я не лягав у вашу клініку — мене поклали, — сказав я, — а тепер хочу з неї виписатись, і побий мене грім, якщо я не вправі це зробити! От зараз ви мене й оформите... Ну, і чого ми чекаємо?

— Послухайте, та ж ви не в тих кондиціях, щоб так узяти й піти, — пручався він. — Я не можу вас відпустити. Зараз викличу чергового, щоби він довів вас до палати і поклав у ліжко.

— Навіть не намагайтеся! — попередив я. — Інакше відчуєте на собі мої кондиції. А зараз кілька запитань. Перше: хто поклав мене до вас і друге: хто оплачує рахунки за моє лікування?

— Ну добре, — зітхнув чоловік, і його тоненькі рудуваті вуса опустились, як мишачі хвостики.

Він відчинив шухляду стола, засунув туди руку — і я приготувався.

Вибив з його рук ту штуку раніше, ніж він устиг зняти її із запобіжника: розкішний на вигляд автоматичний кольт 32-го калібру. Щодо зняття із запобіжника, то це зробив уже я, взявши пістолет. Наставив зброю на вусатого і сказав:

— А зараз ви відповісте на ще кілька моїх запитань. Бачу, вважаєте мене небезпечним. І це може виявитися правдою.

Він жалюгідно всміхнувся, узяв цигарку, прикурив, хоча саме цього не слід було робити, якщо намагався зобразити впевненість. Його руки тремтіли.

— Ну добре, Корі... якщо вам від того полегшає, — здався чолов'яга. — Сюди вас поклала ваша сестра.

«?» — подумав я. І запитав:

— Яка сестра?

— Евеліна, — пояснив вусатий.

Якась Евеліна. Ну що ж...

— Це просто смішно. Ми з Евеліною не бачилися купу років, — розвів руками. — Вона навіть не знала, що я в цих краях.

Він стенив плечима.

— Усе-таки...

— А де ж її шукати? Так хочеться до неї зателефонувати... — сказав я.

— Не ношу при собі її адресу.

— То подивіться.

Він підвівся, перетнув кабінет, зупинився біля шафи з теками, відчинив її і, порившись, дістав потрібну карточку.

На карточці я прочитав: «*п. Евеліна Фломель*»... Нью-йоркська адреса теж нічого мені не казала, однак я загнав її в пам'ять, так, про всяк випадок. Як вплигло з карточки, мене звали Карл. Добре. Вже більше інформації.

Потім за пояс, поряд із прутом, я засунув пістолет, звісно, поставивши його на запобіжник.

— От і добре, — сказав я чоловікові. — То де мій одяг, і скільки ви мені заплатите?